

ปีการศึกษา

๒๕๖๘

รายงานการใช้นวัตกรรม เรื่อง " คล้องจองสร้างสรรค์ ผ่านเกมจับคู่ " ด้วย TPS Model.

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

โรงเรียนบ้านโนนขวาวนายูง

นางสาวอติภาวดี ศิริบรรณ
ตำแหน่งครูอัตราจ้าง

คำนำ

รายงานการพัฒนานวัตกรรมด้านการจัดการเรียนรู้ เรื่อง “คลังจองสร้างสรรค์ ผ่านเกมจับคู่” ด้วย TPS Model. ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ มีความสามารถในการสื่อสารและการคิด , มีสมรรถนะด้านการอ่านและเขียนที่ดีขึ้น , สามารถแต่งคำขวัญโดยใช้คำคล้องจองเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น(ความสำคัญของกระต๊อบข้าว)ได้ พร้อมทั้งนักเรียนเห็นคุณค่าและประโยชน์ของการใช้คำคล้องจองเชื่อมกับเรื่องราวภูมิปัญญาท้องถิ่น

รายงานฉบับนี้สำเร็จได้เพราะความร่วมมือแรงร่วมใจของครูและนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ได้ร่วมกันพัฒนานวัตกรรมจนประสบผลสำเร็จ สามารถนำผลงานนวัตกรรมเผยแพร่ แก่โรงเรียนประถมศึกษาอื่น , แก่ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขอขอบคุณนักเรียนรวมถึงคณะครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนบ้านโนนขวาวนาบุญเป็นอย่างสูง ที่มีส่วนร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรมด้านการจัดการเรียนรู้ ในครั้งนี้

วิภาวดี ศิริบุรณ

ผู้จัดทำ

เรื่อง คำคล้องจองสร้างสรรค์ ผ่านเกมจับคู่ ด้วย TPS Model. ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

โรงเรียนบ้านโนนขวานนาญ จังหวัดอุบลราชธานี

๑. ชื่อนวัตกรรมการเรียนรู้ เรื่อง “คล้องจองสร้างสรรค์ ผ่านเกมจับคู่” ด้วย TPS Model. ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒

๒. ผู้จัดทำนวัตกรรม นางสาววิภาวดี ศิริบุรณ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนบ้านโนนขวานนาญ ตำบลเตย อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี
Email : Wipawadee9977@gmail.com

3. ระยะเวลาดำเนินการ

ปีการศึกษา 2568

4. ที่มาและความสำคัญ

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์และสมบัติทางวัฒนธรรมที่เป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสาร การแสวงหาความรู้ และการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ เพื่อให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและสังคม อีกทั้งยังเป็นรากฐานของการพัฒนาอาชีพและความมั่นคงทางเศรษฐกิจ แม้ภาษาไทยจะมีความสำคัญ แต่ปัจจุบันพบว่านักเรียนระดับชั้น **ประถมศึกษาปีที่ 1-2** ยังมีปัญหาด้านการอ่านและการเขียนอย่างมาก ซึ่งส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ในวิชาอื่น ๆ ทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายและขาดความกระตือรือร้น เนื่องจากกระบวนการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันยังขาดเทคนิคที่หลากหลายและไม่ดึงดูดใจผู้เรียนเท่าที่ควร เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบาย “**เด็กไทยวิถีใหม่ อ่านออก เขียนได้ ทุกคน**” ของกระทรวงศึกษาธิการ และหลักสูตรแกนกลางฯ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้สอนจึงจำเป็นต้องพัฒนานวัตกรรมที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง (Brain-based Learning: BBL) เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศการเรียนรู้ให้มีความสนุกสนานและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ผู้จัดทำจึงได้คิดค้นนวัตกรรม “**คล้องจองสร้างสรรค์ ผ่านเกมจับคู่**” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้เกมจับคู่คำคล้องจอง เพื่อกระตุ้นความสนใจ สร้างความจดจำ และยกระดับทักษะการอ่านและการเขียนให้นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างแท้จริง

๕. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

๑. เพื่อให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ รู้ความหมายและชนิดของคำคล้องจอง

๒. เพื่อให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ วิเคราะห์ชนิดของคำคล้องจอง นำมาแต่งเป็นคำขวัญง่ายๆ ให้สอดคล้องกันได้

๓. เพื่อปลูกฝังเจตคติที่ดีด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ และนักเรียน เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการใช้คำคล้องจอง

๔. นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสารและการคิด , แต่งคำขวัญโดยใช้คำคล้องจองได้

กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนบ้านโนนขวาวนาโยง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖8 จำนวน 8 คน

7. เครื่องมือที่ใช้

7.1 แผนการสอน

7.2 สื่อนวัตกรรมเกมจับคู่คำคล้องจอง

7.3 ใบความรู้เรื่องคำคล้องจอง และ เรื่องการสานกระทิบข้าว

๗.๔ ใบงานการแต่งคำขวัญโดยใช้คำคล้องจอง

8. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม

ขั้นตอนที่ 1 : การกำหนดวัตถุประสงค์ในการพัฒนา เพื่อสร้างสมรรถนะการอ่านการเขียนและ พัฒนาความคิดในเรื่องคำคล้องจอง

ขั้นตอนที่ 2 : การศึกษาค้นคว้าเพื่อกำหนดกรอบแนวคิด ค้นคว้าหลักวิชาการ แนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาผสมผสานกับความคิดและประสบการณ์ของตนเอง เพื่อใช้ในการจัดการ เรียนการสอน

ขั้นตอนที่ 3 : การสร้างต้นแบบนวัตกรรม ศึกษาเอกสารตำราที่เกี่ยวข้อง ตั้งชื่อนวัตกรรม ตั้ง วัตถุประสงค์ของการใช้นวัตกรรมแล้วนำทฤษฎีBBLและโมเดลของผ้สอนมาสร้างเป็นนวัตกรรมพร้อม ออกแบบการเรียนรู้ให้ครอบคลุม จัดการเรียนการสอนได้ง่ายขึ้น

ขั้นตอนที่ 4 : การตรวจสอบเพื่อปรับปรุงคุณภาพของนวัตกรรมต้นแบบ นำนวัตกรรมมาทดลองใช้ กับผู้เรียน 1 กลุ่มเล็ก

ขั้นตอนที่ 5 : การทดลองใช้ในชั้นเรียนปกติ นำนวัตกรรมมาทดลองใช้กับผู้เรียนทั้งห้อง

9. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

หลักการ แนวคิด ทฤษฎี Active Learning ด้วยกิจกรรม Think-Pair-Share ที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม

หลักการของ Active Learning ด้วย TPS.

- ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner-Centered): ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์ และลงมือปฏิบัติจริง ไม่ใช่เพียงรับความรู้จากครู
- การมีส่วนร่วม (Participation): ทุกคนมีโอกาสคิด แสดงความเห็น และแลกเปลี่ยนกับผู้อื่น
- การเรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative Learning): ผู้เรียนได้ฝึกทำงานเป็นคู่/กลุ่มย่อย ช่วยกระตุ้นความเข้าใจที่หลากหลาย
- การสะท้อนความคิด (Reflection): ผู้เรียนทบทวนความคิดตนเอง และปรับปรุงจากการฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

แนวคิดของ Active Learning ด้วย TPS

- TPS มุ่งให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านกระบวนการ 3 ขั้นตอน: Think (คิดด้วยตนเอง), Pair (แลกเปลี่ยนกับเพื่อน), Share (แบ่งปันกับชั้นเรียน)
- กระบวนการนี้ช่วยพัฒนาการคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Thinking) และทักษะการสื่อสาร (Communication Skills)
- TPS เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม ไม่จำกัดเพียงผู้ที่กล้าตอบหรือแสดงความคิดเห็นต่อหน้าชั้น

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

- ทฤษฎีการสร้างความรู้ (Constructivism: Piaget, Vygotsky): ผู้เรียนสร้างความรู้จากประสบการณ์ตรงและการแลกเปลี่ยนกับผู้อื่น
- ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory: Bandura): การเรียนรู้เกิดจากการสังเกต การเลียนแบบ และปฏิสัมพันธ์
- ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning: Johnson & Johnson): เน้นการฟังหาอาศัยกัน การรับผิดชอบร่วมกัน และการทำงานกลุ่ม

- ทฤษฎีพหุปัญญา (Multiple Intelligences: Gardner): TPS ส่งเสริมทั้งปัญญาด้านการคิดเชิงตรรกะ การสื่อสารภาษา และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

สรุป

เทคนิค Active Learning ด้วยกิจกรรม Think-Pair-Share มีพื้นฐานจากแนวคิดที่ว่า การเรียนรู้จะมีคุณภาพเมื่อผู้เรียนได้คิดด้วยตนเอง → แลกเปลี่ยนกับผู้อื่น → และแบ่งปันต่อชั้นเรียน โดยอิงจากทฤษฎีการสร้างความรู้ การเรียนรู้ทางสังคม และการเรียนรู้แบบร่วมมือ ทำให้ผู้เรียนพัฒนาทั้งทักษะการคิด การสื่อสาร และการทำงานร่วมกัน

10. กระบวนการการนำนวัตกรรมไปใช้

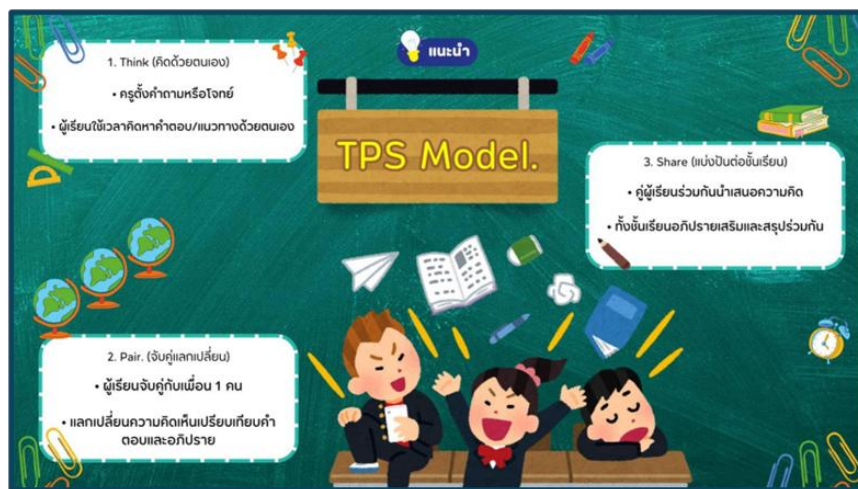
ในการสร้างนวัตกรรม เรื่อง “คลังจองสร้างสรรค์ ผ่านเกมจับคู่” ด้วย TPS Model. ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ได้ดำเนินการตามรายละเอียดขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลาง ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ของโรงเรียนบ้านโนนขวาวนาโยง
2. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ และเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่จะนำมาใช้ในการสร้างนวัตกรรมและการจัดการเรียนรู้
3. จัดทำโครงสร้างรายวิชา ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ ที่มีประยุกต์ใช้นวัตกรรม
4. จัดให้มีกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ออกแบบไว้
5. เมื่อจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เสร็จแล้วให้มีการประเมินผล เพื่อติดตามผลการใช้นวัตกรรมที่ออกแบบไว้ แล้วจึงนำข้อเสนอแนะ ปัญหา ไปปรับปรุงแก้ไข เพื่อจัดกิจกรรมต่อไป

แผนผังการออกแบบกระบวนการเรียนรู้

โครงสร้างและองค์ประกอบของนวัตกรรม

ขั้นตอนกิจกรรม TPS

๑. Think (คิดด้วยตนเอง)

- ครูตั้งคำถาม / โจทย์ / ปัญหา
- ผู้เรียนใช้เวลาคิดคนเดียวเพื่อหาคำตอบหรือแนวทาง
- จุดประสงค์: ส่งเสริมการคิดเชิงลึกและความรับผิดชอบในการเรียนรู้

๒. Pair (จับคู่แลกเปลี่ยน)

- ผู้เรียนจับคู่กับเพื่อน 1 คน
- แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เปรียบเทียบคำตอบ และอภิปรายร่วมกัน
- จุดประสงค์: ฝึกทักษะการสื่อสาร การรับฟัง และการทำงานร่วมกัน

๓. Share (แบ่งปันต่อชั้นเรียน)

- ผู้เรียนสรุปแนวคิดร่วมกัน แล้วนำเสนอแก่เพื่อนทั้งชั้น
- ครูเปิดโอกาสให้คู่ต่าง ๆ ชักถาม แลกเปลี่ยน และอภิปราย
- จุดประสงค์: ขยายความรู้จากระดับปัจเจก → คู่ → กลุ่มใหญ่ ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วม

(Collaborative Learning)

จุดเด่นของกิจกรรม TPS

- ผู้เรียนทุกคนได้มีส่วนร่วม ไม่จำกัดเพียงบางคน
- กระตุ้นให้เกิดการคิดเชิงวิเคราะห์และการสื่อสาร

- สร้างบรรยากาศการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning)
- สามารถประยุกต์ใช้ได้กับหลายวิชา เช่น ภาษาไทย สังคม คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เป็นต้น

11. ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย

ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย

๑. ความรู้ นักเรียนสามารถรู้ความหมายและชนิดของคำคล้องจอง
๒. ทักษะ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ชนิดของคำคล้องจอง นำมาแต่งเป็นคำขวัญง่ายๆให้สอดคล้องกันได้
๓. คุณลักษณะ ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน
๔. เจตคติ นักเรียนเห็นคุณค่าและประโยชน์ของการใช้คำคล้องจอง
๕. สมรรถนะ นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสารและการคิด , มีสมรรถนะด้านการอ่าน และเขียนที่ดีขึ้น และแต่งคำขวัญได้

12. บทเรียนที่ได้รับ จากการพัฒนานวัตกรรม เรื่อง “คล้องจองสร้างสรรค์ ผ่านเกมจับคู่” ด้วย TPS Model. ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ นั้น ทำให้ได้ข้อคิด ประสบการณ์และองค์ความรู้ในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยให้ประสบผลสำเร็จ โดยได้นำนวัตกรรมมาปรับใช้กับรูปแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกัน ส่งเสริมกระบวนการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน ตลอดจนสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงองค์ความรู้ในชั้นเรียนกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เยาวชนรุ่นหลังไม่ได้ให้ความสนใจกลับมาตระหนักและเห็นคุณค่ามากขึ้น

13. เงื่อนไขความสำเร็จ สำหรับเงื่อนไขความสำเร็จ เรื่อง “คล้องจองสร้างสรรค์ ผ่านเกมจับคู่” ด้วย TPS Model. ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ นั้น คือ สร้างนักเรียนให้เป็นคนดี มีความรู้ และ มีความรับผิดชอบ

14. ภาพกิจกรรม

กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน

กิจกรรมการจัดอบรมนวัตกรรมสำหรับครูในโรงเรียน

กิจกรรมการจัดอบรมนวัตกรรมสำหรับนักเรียนในโรงเรียน

ภาคผนวก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

ชื่อ-นามสกุล นางสาววิภาวดี ศิริบุรณัฏ์ โรงเรียนบ้านโนนขวาวนาโยง สังกัด สพ.อบ.1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ คำคล้องจอง เวลา 7 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง รู้จักคำคล้องจอง เวลา 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๔.๑

เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

ป.๒/๔ บอกลักษณะคำคล้องจอง

ตัวชี้วัดปลายทาง

ป.๑/๑ อ่านออกเสียงคำคล้องจอง ข้อความและบทร้อยกรองง่ายๆ ได้ถูกต้อง

2. สาระสำคัญ

คำที่มีเสียงสระและเสียงตัวสะกดเหมือนกัน เรียกว่า คำคล้องจอง

3. สาระการเรียนรู้

คำคล้องจอง

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

นักเรียนบอกลักษณะคำคล้องจองได้

ด้านกระบวนการ หรือทักษะ(P/S)

นักเรียนยกตัวอย่างคำคล้องจองง่ายๆได้

ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม(A)

นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้

สมรรถนะ(S) หรือผลผลิตสอดคล้องกับตัวชี้วัด (C)

นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสารและคิด

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ใฝ่เรียนรู้

มุ่งมั่นในการทำงาน

รักความเป็นไทย

5. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน -

การประเมินผล -

6. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้คำถามท้าทาย ดังนี้

๑ นักเรียนคิดว่า คำคล้องจองมีลักษณะอย่างไร

1.1 ให้นักเรียนสังเกตภาพและกลุ่มคำใต้ภาพต่อไปนี้

ยิ้มแย้มแจ่มใส

ขยันขันแข็ง

1.2. ให้นักเรียนอ่านและสังเกตคำจากบัตรคำบนกระดาน และสนทนาเกี่ยวกับลักษณะ

ของคำ

เรา – เสาร์ – เกล้า

โต – โก่อ้ – โหล

มัว – ตัว – รั้ว

แท้ – แปล – แตร

ชั้นการจัดการเรียนรู้

1. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๓ - ๕ คน ร่วมกันอธิบายลักษณะของคำ โดยให้นักเรียนคิด และตอบตามความเข้าใจของตนเอง

2. ให้นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง คำคล้องจอง

3. ให้นักเรียนศึกษาแผนภูมิตัวอย่างคำคล้องจองตามมาตราตัวสะกด

มาตรา กง	-	คง วง ตรง	-	ลิง วิ่ง กลิ้ง จริง
มาตรา กน	-	วัน นั้น ชั้น	-	เขียน เพียร เปลี่ยน
มาตรา กม	-	ลม ก้ม ขนม	-	ห้าม ถาม ปราม
มาตรา เกย	-	เนย เคย แยม	-	เรื้อย เหนื่อย เปื่อย
มาตรา กก	-	ทุก สุข ปลุก	-	เสก เลข เมฆ
มาตรา กด	-	จิต ยึด มีด	-	พิช ทิศ สนิท

4. ให้นักเรียนเล่นเกม หนึ่งคำหนึ่งพยางค์

เกม หนึ่งคำหนึ่งพยางค์

วิธีเล่น ๑. ให้นักเรียนคิดคำตามสระที่ครูกำหนดให้

๒. คำที่พูดต้องมีความหมาย

เช่น กำหนด สระ อี มาตรา ก กา

สี ดี มี ปี พี นี ฯลฯ

(ฝึกทักษะพื้นฐานการแต่งคำคล้องจอง)

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้ ดังนี้ คำที่มีเสียงสระและเสียงตัวสะกดเหมือนกันเรียกว่าคำคล้องจอง

7. สื่อและแหล่งการเรียนรู้ ภาพ / บัตรคำ / แผนภูมิคำคล้องจอง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

ชื่อ-นามสกุล นางสาววิภาวดี ศิริบุรณัฏ์ โรงเรียนบ้านโนนขวานายุง สังกัด สพ.อบ.1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ คำคล้องจอง เวลา 7 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ต่อคำคล้องจอง เวลา 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

มาตรฐาน ท ๔.๑

เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

ป.2/๑ อ่านออกเสียงคำคล้องจอง ข้อความและบทร้อยกรองง่ายๆ ได้ถูกต้อง

ตัวชี้วัดปลายทาง

ป.๒/๔ บอกลักษณะคำคล้องจอง

2. สาระสำคัญ

การต่อคำคล้องจองต้องมีเสียงสระและเสียงตัวสะกดเหมือนกัน

3. สาระการเรียนรู้

การต่อคำคล้องจอง

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

นักเรียนบอกลักษณะคำคล้องจองได้

ด้านกระบวนการ หรือทักษะ(P/S)

นักเรียนต่อคำคล้องจองได้

ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม(A)

นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการฝึกฝน

สมรรถนะ(S) หรือผลผลิตสอดคล้องกับตัวชี้วัด (C)

นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสาร , ความสามารถในการคิด และ ความสามารถในการแก้ปัญหา

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ใฝ่เรียนรู้

มุ่งมั่นในการทำงาน

รักความเป็นไทย

5. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน -

การประเมินผล -

๑. วิธีการวัดและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม

๒. เครื่องมือ

แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม

๓. เกณฑ์การประเมิน

การประเมินพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม

ผ่านตั้งแต่ ๒ รายการ ถือว่า ผ่าน

ผ่าน ๑ รายการ ถือว่า ไม่ผ่าน

6. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- ให้นักเรียนอ่านและสังเกตคำที่คล้องจองกันจากบัตรคำที่ครูติดบนกระดาน และสนทนาเกี่ยวกับลักษณะของคำ

ตัวอย่างคำคล้องจอง ๑ พยางค์

ฟ้า กว่า ปลา หล้า ฟ้า จ้า หนา กว่า

ตัวอย่างคำคล้องจอง ๒ พยางค์

คุณแม่ แก้วใจ ไหว้พระ ระวัง สั่งสอน หมอนข้าง ทางเดิน

ตัวอย่างคำคล้องจอง ๓ พยางค์

นาฬิกา เสียงฮาเฮ ไกวเปลนึ่ง คล่องแคล่วดี สีชมพู

- ให้นักเรียนร่วมกันสรุปลักษณะของคำคล้องจองตามบัตรคำที่ครูกำหนด

ขั้นการจัดการเรียนรู้

คำคล้องจอง ๑ คำ

- ฟ้า กว่า ปลา หล้า
- โลก โศก โชค โรค
- วুব สุข รูป รูป
- สวรรค์ ขวัญ พลัน สันต์

คำคล้องจอง ๒ คำ

- ท้องฟ้า ทำท่าย สายแล้ว แก้วน้ำ ล้าคล่อง หมองมัว รั้วบ้าน
- พิชิต ผิดพลาด หวาดกลัว มัวเมา แก้วใจ ฟีน้อง คล่องแคล่ว

คำคล้องจอง ๓ คำ

- เด็กนักเรียน เพียรทำดี สิ้นน้ำเงิน เดินไปมา ขาแก้ว
- เดินไปมา โบชาเขียว ท่องเที่ยวไป สนใจจริง ฟุ้งถึงค่าง

2. ให้นักเรียนเล่นเกมต่อคำคล้องจอง โดยเริ่มจาก ๒ พยางค์ และ ๓ พยางค์ ภายใน

ขั้นสรุป

1. ให้นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้ ดังนี้

๑ การต่อคำคล้องจองต้องมีเสียงสระและเสียงตัวสะกดเหมือนกัน

2. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้คำถามท้าทาย ดังนี้

๑ นักเรียนคิดว่าคำคล้องจองมีประโยชน์อย่างไร

7. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. บัตรคำ

2. แผนภูมิคำคล้องจอง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่3

ชื่อ-นามสกุล นางสาววิภาวดี ศิริบูรณ์ โรงเรียนบ้านโนนขวาวนาโยง สังกัด สพ.อบ.1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ คำคล้องจอง เวลา 7 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่3 เรื่อง การอ่านออกเสียงคำคล้องจอง เวลา 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

ป.2/๑ อ่านออกเสียงคำคล้องจอง ข้อความและบทร้อยกรองง่ายๆ ได้ถูกต้อง

ตัวชี้วัดปลายทาง

ป.๒/๔ บอกลักษณะคำคล้องจอง

2. สาระสำคัญ

การอ่านออกเสียงคำคล้องจองเป็นพื้นฐานการฝึกแต่งคำคล้องจองให้ถูกต้อง

3. สาระการเรียนรู้

การอ่านออกเสียงคำคล้องจอง

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

นักเรียนบอกลักษณะคำคล้องจองได้

ด้านกระบวนการ หรือทักษะ(P/S)

นักเรียนอ่านออกเสียงคำคล้องจองได้

ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม(A)

นักเรียนเห็นความสำคัญของการอ่านออกเสียงให้ถูกต้อง

สมรรถนะ(S) หรือผลผลิตสอดคล้องกับตัวชี้วัด (C)

นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสาร , ความสามารถในการคิด และ ความสามารถในการแก้ปัญหา

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ใฝ่เรียนรู้

มุ่งมั่นในการทำงาน

รักความเป็นไทย

5. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

กิจกรรมการอ่านออกเสียงคำคล้องจอง

การประเมินผล

๑. วิธีการวัดและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม

๒. เครื่องมือ

แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม

๓. เกณฑ์การประเมิน

การประเมินพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม

ผ่านตั้งแต่ ๒ รายการ ถือว่า ผ่าน

ผ่าน ๑ รายการ ถือว่า ไม่ผ่าน

6. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ให้นักเรียนอ่านคำคล้องจอง โดยจับคู่ฝึกอ่านออกเสียงให้นักเรียนรู้จักช่วยเหลือเพื่อนที่อ่านหนังสือไม่คล่อง

● วันนี้	มิสุข	ทุกอย่าง	กว้างใหญ่
ไสแจ้ว	แก้วน้ำ	คำมีค	ยืดยาว
● นักเรียน	เขียนอ่าน	सानเสื่อ	เห้งตค
ยกของ	ป้องกัน	วันเกิด	เชิดชู
● รักพ่อแม่	ท่านแก่เฒ่า	เราเลี้ยงท่าน	
ทำงานให้	จิตใจดี	มีคนชม	
● มีพี่น้อง	ต้องรักกัน	ทุกวันนะ	จะมีสุข
ความทุกข์ห่าง	หนทางขึ้น	ระรื่นจิต	

ขั้นการจัดการเรียนรู้

1. ให้นักเรียนหาบทร้อยกรองจากหนังสือต่าง ๆ แล้วนำมาอ่านหน้าชั้นเรียน จากนั้นให้บอกคำคล้องจองจากบทร้อยกรอง

ขั้นสรุป

1. ให้นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้ ดังนี้
  - การอ่านออกเสียงคำคล้องจอง เป็นพื้นฐานการฝึกแต่งคำคล้องจองให้ถูกต้อง
2. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้คำถามท้าทาย ดังนี้
  - นักเรียนคิดว่าคำคล้องจองไพเราะหรือไม่ อย่างไร

7. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. ชุดคำคล้องจอง
2. บทร้อยกรอง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่4

ชื่อ-นามสกุล นางสาววิภาวดี ศิริบุรณ์ โรงเรียนบ้านโนนขวาวนาโยง สังกัด สพ.อบ.1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ คำคล้องจอง เวลา 7 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่4 เรื่อง จับคู่คำคล้องจอง เวลา 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๔.๑

เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

ป.2/๑ อ่านออกเสียงคำคล้องจอง ข้อความและบทร้อยกรองง่ายๆ ได้ถูกต้อง

ตัวชี้วัดปลายทาง

ป.๒/๔ บอกลักษณะคำคล้องจอง

2. สาระสำคัญ

คำคล้องจองเป็นคำที่มีสระเสียงเดียวกัน ถ้ามีตัวสะกดต้องอยู่ในมาตราเดียวกัน

3. สาระการเรียนรู้

คำคล้องจอง

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

นักเรียนบอกลักษณะคำคล้องจองได้

ด้านกระบวนการ หรือทักษะ(P/S)

นักเรียนจับคู่คำคล้องจองได้

ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม(A)

นักเรียนกระตือรือร้นในการเรียนรู้

สมรรถนะ(S) หรือผลผลิตสอดคล้องกับตัวชี้วัด (C)

นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสาร , ความสามารถในการคิด และ ความสามารถในการแก้ปัญหา

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ใฝ่เรียนรู้

มุ่งมั่นในการทำงาน

รักความเป็นไทย

5. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน -

การประเมินผล -

๑. วิธีการวัดและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม

๒. เครื่องมือ

แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม

๓. เกณฑ์การประเมิน

การประเมินพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม

ผ่านตั้งแต่ ๒ รายการ ถือว่า ผ่าน

ผ่าน ๑ รายการ ถือว่า ไม่ผ่าน

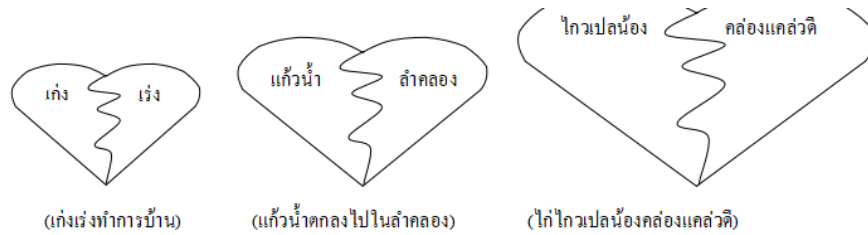
6. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้คำถามท้าทาย ดังนี้

๑ นักเรียนคิดว่าคำคล้องจองมีอะไรที่เหมือนและแตกต่างกันได้บ้าง

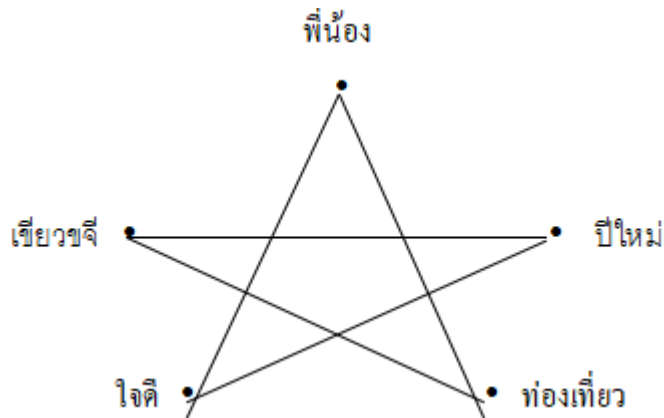
๒. ให้นักเรียนเล่นเกมใจเดียวกัน โดยครูแจกบัตรคำรูปหัวใจครึ่งเดียวให้นักเรียนคนละ ๑ บัตรคำ แล้วให้นักเรียนหาคู่คำที่มีเสียงคล้องจองกันภายในเวลาที่กำหนดเมื่อนักเรียนจับคู่คำได้แล้วให้ แต่งประโยคจากบัตรคำนั้น จากนั้นออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน เช่น

ขั้นการจัดการเรียนรู้

1. ให้นักเรียนทำกิจกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้ โดยจับคู่คำที่มีเสียงคล้องจองกัน จากคำที่กำหนดให้ แล้วร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง
2. ให้นักเรียนทำกิจกรรมเสริมการเรียนรู้โดยโยงเส้นจับคู่คำที่มีเสียงคล้องจองกัน แล้วร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง
3. ให้นักเรียนโยงเส้นคำคล้องจองที่ครูกำหนด จากนั้นให้บอกรูปภาพที่ปรากฏ

เช่น

ขั้นสรุป

1. ให้นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้ ดังนี้

๑ คำคล้องจองเป็นคำที่มีสระเสียงเดียวกัน ถ้ามีตัวสะกดต้องอยู่ในมาตราเดียวกัน

7. สื่อและแหล่งการเรียนรู้ 1.บัตรคำ 2. แผนภูมิคำคล้องจอง

แผนการจัดการเรียนรู้๕

ชื่อ-นามสกุล นางสาววิภาวดี ศิริบูรณ์ โรงเรียนบ้านโนนขวานนาญ สังกัด สพ.อบ.1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ คำคล้องจอง เวลา ๗ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่๕ เรื่อง รู้เรื่องคำคล้องจอง ๒ พยางค์ เวลา 2 ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

มาตรฐาน ท ๔.๑

เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

ป.๒/๔ บอกลักษณะคำคล้องจอง

ตัวชี้วัดปลายทาง

ป.๑/๑ อ่านออกเสียงคำคล้องจอง ข้อความและบทร้อยกรองง่ายๆ ได้ถูกต้อง

ป.๒/๓ เรียบเรียงคำเป็นประโยคได้ตรงตามเจตนาของการสื่อสาร

๒. สาระสำคัญ

คำคล้องจอง คือ คำที่ใช้สระ เดียวกัน และมีตัวสะกดในมาตรา เดียวกัน แต่มีพยัญชนะต้นต่างกัน คำคล้องจองเป็นการเรียงเรียงภาษาให้เกิดความ ไพเราะสละสลวย การฝึกเขียนคำคล้องจองเป็นการ ฝึกฝนทักษะในการเลือกสรร ถ้อยคำ เพื่อนำไปใช้ในการแต่ง คำประพันธ์ประเภทต่าง ๆ ใน ระดับที่สูงขึ้น

ภูมิปัญญาเกี่ยวกับการจักรสานในท้องถิ่นเป็นองค์ความรู้ที่สะสมและถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น สะท้อนความเข้าใจ

อย่างลึกซึ้งในธรรมชาติและการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการสร้างอาชีพ และการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น

๓. สารการเรียนรู้

๑. ภูมิปัญญาท้องถิ่น(การสานกระติบข้าว)กับคำคล้องจอง๒พยางค์

๒. คำคล้องจอง

- ความหมายและลักษณะของคำคล้อง

- การอ่าน และเขียนสะกดคำ, คำคล้องจองทุกชนิด

- การอ่านเรื่องเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนเรื่องการสานกระติบข้าว , และแต่งคำขวัญหรือคำกลอนเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนโดยเน้นใช้คำคล้องจอง ๒พยางค์เป็นหลัก พร้อมแยกแยะได้ว่าเป็นคำคล้องจองชนิดไหน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

นักเรียนสามารถรู้ความหมายและชนิดของคำคล้องจอง และรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น

ด้านกระบวนการ หรือทักษะ(P/S)

นักเรียนสามารถวิเคราะห์ชนิดของคำคล้องจอง นำมาแต่งเป็นคำขวัญคำกลอนง่ายๆให้สอดคล้องกันได้

ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม(A)

นักเรียนเห็นคุณค่าและประโยชน์ของการใช้คำคล้องจองเชื่อมกับเรื่องราวภูมิปัญญาท้องถิ่น

สมรรถนะ หรือผลผลิตสอดคล้องกับตัวชี้วัด (C)

นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสารและคิด และจัดทำสื่อแต่งคำกลอนคำคล้องจองเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น(การสานกระติบข้าว) ได้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ใฝ่เรียนรู้

อยู่อย่างพอเพียง

มุ่งมั่นในการทำงาน

5. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑. นำเสนองานการแต่งคำขวัญเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น(การสานกระติบข้าว) โดยใช้คำ
คล้องจอง ๒ พยางค์

การประเมินผล

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔	๓	๒	๑
นักเรียนสามารถรู้ ความหมายและ ชนิดของคำคล้อง จอง และรู้เกี่ยวกับ ภูมิปัญญาท้องถิ่น				
นักเรียนสามารถ วิเคราะห์ชนิดของ คำคล้องจอง นำมา แต่งเป็นคำขวัญคำ กลอนง่ายๆให้ สอดคล้องกันได้				
นักเรียนเห็นคุณค่า				

และประโยชน์ของ การใช้คำคล้องจอง เชื่อมกับเรื่องราว ภูมิปัญญาท้องถิ่น				
ผู้เรียนจัดทำสื่อคำ คล้องจองเกี่ยวกับ ภูมิปัญญาท้องถิ่น (การสานกระติบ ข้าว) รู้วิธีการสาน และสามารถสาน ได้นำไปใช้ในชีวิต ประจำวันหรือ สร้างรายได้ได้				

เกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๔ : ดีมาก ๓ : ดี ๒ : พอใช้ ๑ : ปรับปรุง

๖. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- ครูกล่าวทักทายนักเรียน แล้วให้นักเรียนทำกิจกรรม “จับคู่ดูคำ” โดยให้นักเรียนช่วยกันสังเกตและจับคู่สื่อบัตรคำ โดยให้เวลา ๕ นาที เช่น บุกป่า---ฝ่าดง ร้อยเรื่อง---เมืองไทย เป็นต้น แล้วครูนำตัวอย่างคำขวัญหรือคำกลอนที่มีสัมผัสคล้องจองง่าย ๆ มีความไพเราะมาอ่านให้นักเรียนฟัง เช่น หนึ่งล้าน/คำร้อย แทนถ้อย/คำรัก
หมื่นแสน/ฤจัก เเท่ารัก/ของแม่

2. นักเรียนใช้ทักษะการฟัง และใช้เหตุผลในการวิเคราะห์ถ้อยคำจากบทกลอนว่ามีคำใดที่มีลักษณะคล้องจองกัน พร้อมยกตัวอย่าง

3. นักเรียนศึกษา จุดประสงค์การเรียนรู้ระหว่างทาง/ปลายทาง เพื่อทราบแนวทางการเรียนรู้

4. นักเรียนใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์อย่างมีเหตุผลในการทำแบบทดสอบก่อนเรียน

ขั้นการจัดการเรียนรู้

1.นักเรียนและครูร่วมกันเฉลยคำตอบ กิจกรรม “จับคู่ดูคำ”

2.ครูแจกหนังสือเรียนเรื่องเกี่ยวกับคำคล้องจอง ๒พยางค์ และใบความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น (การสานกระติบข้าว) จากนั้นนักเรียนอ่านศึกษาพร้อมครูให้ความรู้ความเข้าใจเพิ่มเติม โดยบัตรที่นักเรียนนำมาต่อจับคู่กัน เรียกว่า คำคล้องจอง

คำคล้องจอง คือ คำที่มีเสียงสัมผัสกัน ซึ่งจะนำไปใช้ในการแต่งบทหรือกรอง คำขวัญ เพื่อให้เกิดความไพเราะน่าฟังและง่ายต่อการจดจำลักษณะของคำคล้องจอง คือ คำที่มีเสียงสระและอยู่ในมาตราตัวสะกดเดียวกัน (จะตรงมาตราหรือไม่ตรงก็ได้) มีพยัญชนะต้นและวรรณยุกต์ต่างกัน อาจมี ๑ พยางค์ หรือมากกว่า ๑ พยางค์ก็ได้

นักเรียนดูตัวอย่างคำคล้องจอง ในหนังสือเรียนภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ แล้วอ่านออกเสียงพร้อมกัน

3. ครูเขียนคำศัพท์ ๑ พยางค์ บนกระดาน ให้นักเรียนช่วยกันแต่งคำคล้องจอง ๑ พยางค์ จนได้คำคล้องจอง จำนวน ๕ คำ จากนั้นครูและนักเรียนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง

คำคล้องจอง ๑ พยางค์ รัต ....

4. ให้นักเรียนยกตัวอย่างคำศัพท์ ๒ พยางค์ ให้ครูเขียนบนกระดาน จากนั้นช่วยกันแต่งคำคล้องจองที่อยู่บนกระดานพร้อมกัน

5. นักเรียนอ่านคำคล้องจองที่อยู่บนกระดานพร้อมกัน

6. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๒ กลุ่ม กลุ่มละ ๓ คน ให้เล่นเกมสลับบัตรภาพ เรื่อง คำคล้องจอง ๒ พยางค์

- แจกบัตรภาพให้ผู้เล่น คนละ ๒ ใบ

- แยกบัตรคำเริ่มต้นไว้ เพื่อวางต่อเป็นลำดับแรก
- ให้ผู้เล่นคนแรกวางบัตรคำที่ตนเองมี ต่อจากคำเริ่มต้นที่กำหนดไว้ หากผู้เล่นคนแรกไม่มีคำที่เป็นคำคล้องจองกับคำดังกล่าว ให้ผู้เล่นคนแรกจับบัตรคำที่อยู่กองกลาง ๑ ใบ
- หากบัตรคำที่จับมาใหม่นั้นเป็นคำคล้องจองกับบัตรแรกที่วางก็ต่อลงได้เลย แต่หากไม่ใช่ให้เก็บบัตรคำไว้ และให้ผู้เล่นคนถัดไปเล่นต่อ ทำเช่นนี้จนครบทุกคน
- หากใครวางคำคล้องจองผิด จะต้องรับบัตรคำจากกองกลางเพิ่มครั้งละ ๑ ใบ
- เล่นไปเรื่อยๆ บัตรคำใครหมดก่อน คนนั้นถือเป็นผู้ชนะ
- ในกรณีบัตรคำกองกลางหมด และไม่มีผู้เล่นคนใดมีคำคล้องจองที่จะนำมาต่อได้ ให้ผู้เล่นทุกคนนำบัตรที่ตนเหลืออยู่ ใครเหลือบัตรค่าน้อยที่สุดถือเป็นผู้ชนะ

ขั้นสรุป

1. ครูกล่าวชื่นชมผู้ชนะการแข่งขันและมอบของรางวัลเพื่อเป็นกำลังใจในการเรียนครั้งต่อไป จากนั้นทบทวนความรู้เรื่องคำคล้องจองและอ่านความรู้เรื่องการสานกระติบข้าวอีกครั้ง
2. ครูให้นักเรียนแต่งคำขวัญหรือคำกลอนเกี่ยวกับการสานกระติบข้าว โดยใช้คำคล้องจอง ครูและนักเรียนทุกคนร่วมกันใช้ทักษะการคิด วิจัยรณญาณอย่างมีเหตุผลประเมินผลงานของนักเรียน พร้อมเลือกผลงานที่ดีเด่นจัดป้ายนิเทศ

๗. สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. เกมจับคู่คำคล้องจอง ๒ พยางค์
2. ใบความรู้เรื่องคำคล้องจอง / ใบความรู้เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น(ความสำคัญของกระติบข้าว)
3. งานการแต่งคำขวัญเกี่ยวกับความสำคัญของกระติบข้าว

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖

ชื่อ-นามสกุล นางสาววิภาวดี ศิริบุรณ์ โรงเรียนบ้านโนนขวานายุง สังกัด สพ.อบ.1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ คำคล้องจอง เวลา 7 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง สรุปรูปร่างคำคล้องจอง เวลา 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๔.๑

เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

ป.2/๑ อ่านออกเสียงคำคล้องจอง ข้อความและบทร้อยกรองง่ายๆ ได้ถูกต้อง

ตัวชี้วัดปลายทาง

ป.๒/๔ บอกลักษณะคำคล้องจอง

2. สาระสำคัญ

คำคล้องจองทำให้ภาษาไทยมีความไพเราะ

3. สาระการเรียนรู้

สรุปรูปร่าง คำคล้องจอง

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

นักเรียนสรุปรูปร่างเรื่องคำคล้องจองได้

ด้านกระบวนการ หรือทักษะ(P/S)

นักเรียนเขียนแผนภาพสรุปรูปร่างเรื่องคำคล้องจองได้

ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม(A)

นักเรียนเห็นความสำคัญของคำคล้องจองที่มีต่อภาษาไทย

สมรรถนะ(S) หรือผลผลิตสอดคล้องกับตัวชี้วัด (C)

นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสาร , ความสามารถในการคิด , ความสามารถในการแก้ปัญหา และ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ใฝ่เรียนรู้

มุ่งมั่นในการทำงาน

รักความเป็นไทย

๕. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

แผนภาพความคิดสรุปความรู้เรื่อง คำคล้องจอง

การประเมินผล

๑. วิธีการวัดและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม

๒. เครื่องมือ

แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม

๓. เกณฑ์การประเมิน

การประเมินพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม

ผ่านตั้งแต่ ๒ รายการ ถือว่า ผ่าน

ผ่าน ๑ รายการ ถือว่า ไม่ผ่าน

๖. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้คำถามท้าทาย ดังนี้

๑ คำคล้องจองแตกต่างจากคำทั่วไปอย่างไร

๒. ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรองที่ครูติดบนกระดานพร้อมกันและสังเกตคำที่มีเสียงคล้องจอง

กัน

ถนนหนทาง	ทุกอย่างสร้างไว้
ประชาชนชาวไทย	เข้าใจรักษา
แม่น้ำลำคลอง	ให้มองงามตา
ขยะไถหนา	โปรดอย่าทิ้งกัน
อีกสามัคคี	ต้องมีให้มัน
คนไทยรักกัน	สุขสันต์แก่ใคร

ขั้นการจัดการเรียนรู้

๑. ให้นักเรียนจับคู่เขียนคำคล้องจอง จากบทร้อยกรอง แล้วสลับกันตรวจสอบความถูกต้อง จากนั้นออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

๒. ให้นักเรียนร่วมกันบอกข้อคิด คุณธรรมจากบทร้อยกรองที่อ่าน

๓. ให้นักเรียนแบ่งเป็น ๒ ฝ่าย แข่งขันต่อคำคล้องจอง แต่ละฝ่ายส่งตัวแทนออกมาจับฉลาก ว่าฝ่ายใดจะเป็นฝ่ายได้เริ่มก่อน จากนั้นฝ่ายที่ได้เริ่มก่อนส่งตัวแทนออกมาเขียนคำ ๒ พยางค์ ๑ คำ อีกฝ่ายต้องช่วยกันคิดต่อคำคล้องจองให้ได้ แล้วส่งตัวแทนออกมาเขียนภายในเวลา ๑ นาที ถ้าหมดเวลาแล้วยังออกมาเขียนคำคล้องจองไม่ได้ จะถูกหักคะแนนสะสมที่ครูให้ไว้ ๒ คะแนน (แต่ละฝ่ายจะมีคะแนนสะสม ฝ่ายละ ๑๐ คะแนน)

๔. ให้นักเรียนเขียนคำคล้องจอง คนละ ๑ คำ ลงในกระดาษโปสเตอร์แผ่นใหญ่ที่ครูแจกให้ แล้วช่วยกันออกแบบตกแต่งให้สวยงามจัดทำเป็นผลงาน เรื่อง คำคล้องจองของระดับชั้น ที่นักเรียนทุกคนช่วยกันคิด

ขั้นสรุป

๑. ให้นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้ ดังนี้ ๑ คำคล้องจองทำให้ภาษาไทยมีความไพเราะ

๒ ให้นักเรียนเขียนแผนภาพความคิดสรุปความรู้เรื่อง คำคล้องจอง แล้วร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง

๗. สื่อและแหล่งเรียนรู้

๑. บทร้อยกรอง
๒. กระดาษสำหรับเขียนคำคล้องจอง
๓. กระดาษโปสเตอร์
๔. สีไม้ สีเทียน หรือสีเมจิก

ภาพสื่อวัตกรรมการชดเกมจับคู่คำคล้องจอง

นักเรียนทำผลงานการแต่งคำขวัญเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น(ความสำคัญของกระต๊อบข้าว)

" คล้องจองสร้างสรรค์ ผ่านเกมจับคู่ "
ด้วย TPS Model .

ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๘

นางสาววิภาวดี ศิริบรรณ